Lietas arhīva Nr. K69-0105-22/24
ECLI:LV:KURT:2022:0602.15840052019.1.S
Krimināllieta Nr. 15840052019

S P R I E D U

Latvijas Republikas vārdā
Talsos, 2022.gada 2.jūnijā
Kurzemes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Ainars Feldmanis,
ar sekretāri Sanitu Zaļo,
piedaloties prokuroram Edgaram Kristovskim,
zvērinātam advokātam Rihardam Poļakam,

izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā
/pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 218.panta otrās daļas.

A p r a k s t

/pers. A/ izvairījās no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas, ar to nodarot zaudējumus valstij lielā apmērā šādos apstākļos:

/pers. A/, no 2017.gada 27.februāra līdz 2017.gada 23.oktobrim, veicot saimniecisko darbību sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "/NosaukumsA/" ar vienoto reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ un juridisko adresi /adrese/, kā šī uzņēmuma valdes loceklis, ar tiesībām vienpersoniski pārstāvēt uzņēmumu un vadīt tā darbību, nepildīja likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.panta pirmās daļas 2.punkta prasības un noteiktajā termiņā pilnā apmērā nenomaksāja nodokļus un tiem pielīdzinātos maksājumus.

/pers. A/ laika posmā no 2017.gada 27.februāra līdz 2017.gada 23.oktobrim bija SIA /Nosaukums A/ (NMR:42103067767, juridiskā adrese /adrese/) amatpersona, reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmuma reģistrā, Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) nodokļu maksātāju reģistrā un VID pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, valdes loceklis, kurš saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, likuma "Par grāmatvedību" 2.pantas trešo un ceturto daļu, Komerclikuma 169.pantu un citiem normatīvajiem aktiem bija atbildīgs par SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības kārtošanu, maksājamo nodokļu summu aprēķinu un nodokļu nomaksu valsts budžetā noteiktajā termiņā un pilnā apmērā.

/pers. A/, būdams atbildīgs par viņa vadītā uzņēmuma saistībām pret valsti, sistemātiski sniedza Valsts ieņēmumu dienestam normatīvajos aktos noteiktās un viņa parakstītas deklarācijas, pārskatus un ziņojumus par aprēķinātajām valsts budžetā maksājamo nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu summām, bet to iemaksas pilnā apmērā un noteiktajos termiņos, bez attaisnojoša iemesla, labprātīgi neveica, kaut gan šajā laika periodā uzņēmumam bija naudas līdzekļi, tika veikta saimnieciskā darbība, iegādātas preces, sniegti un saņemti pakalpojumi.

Tā tīši un apzināti ar bezdarbību, kas virzīta uz tiešu izvairīšanos no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas, nepildot nodokļu maksātāja pienākumu, sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/NosaukumsA/" valdes loceklis /pers. A/ pārkāpa likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.panta piektās daļas prasības par to, ka:

- algas nodoklis iemaksājams budžetā reizi mēnesī, kad bankā tiek saņemta nauda iedzīvotāju ienākumu izmaksai,
- darba devēji, kas iedzīvotāju ienākumus izmaksā no kases ieņēmumiem, nesaņemot naudu bankā, iemaksā algas nodokli budžetā nākamajā dienā pēc algas izmaksas,
- darba devējs, kas darbiniekam darba samaksu izmaksā bezskaidras naudas norēķinu veidā, algas nodokli iemaksā budžetā tajā pašā dienā, kurā viņš devis maksājuma uzdevumu darba samaksas pārskaitīšanai no sava konta uz darbinieka kontu.
- no steidzamos, īslaicīgos, vienreizējos darbos nodarbinātu darbinieku darba samaksas aprēķināto un ieturēto algas nodokli darba devējs iemaksā budžetā tajā pašā dienā, kurā viņš iemaksā budžetā pastāvīgo darbinieku algas nodokli,

kā arī šī paša likuma 17.panta desmitās daļas prasības iemaksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli budžetā ne vēlāk kā ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša piektajā datumā.

Sistemātiski iesniedzot Valsts ieņēmumu dienestam ziņojumus par iedzīvotāju ienākuma nodokli pārskata mēnesī, /pers. A/ kā uzņēmuma vadītājs pilnā apmērā neveica paša aprēķinātos šī nodokļa maksājumus valsts budžetā šajā likumā noteiktajos termiņos, un konkrēti:

- līdz 2017.gada 29.jūnijam neveica paša aprēķinātā iedzīvotāju ienākumu nodokļa iemaksu valsts budžetā 1242.84 *euro* apmērā par 2017.gada jūniju un radīja uz mēneša pēdējo datumu šī nodokļa parādu 1242.84 *euro,*
- līdz 2017.gada 28.jūlijam neveica paša aprēķinātā iedzīvotāju ienākumu nodokļa iemaksu valsts budžetā 968.98 *euro* apmērā par 2017.gada jūliju un radīja uz mēneša pēdējo datumu šī nodokļa parādu 2211.82 *euro,*
- līdz 2017.gada 28.augustam neveica paša aprēķinātā iedzīvotāju ienākumu nodokļa iemaksu valsts budžetā 898.35 *euro* apmērā par 2017.gada jūniju un radīja uz mēneša pēdējo datumu šī nodokļa parādu 2610.17 *euro,* pēc kā pārtrauca aprēķināt šī nodokļa maksājumus un iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam ziņojumus par iedzīvotāju ienākuma nodokli,

tā līdz 2017.gada 23.oktobrim /pers. A/ radīja iedzīvotāju ienākuma nodokļa parādu 2610.17 *euro* apmērā.

Turklāt, /pers. A/ nepildīja likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu" 21.panta pirmās daļas prasības, kas darba devējam uzlika pienākumu iemaksāt speciālā budžeta kontā obligātās iemaksas par katru darba ņēmēju reizi mēnesī termiņos, kādi norādīti Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtajā paziņojumā. /pers. A/ sistemātiski iesniedza Valsts ieņēmumu dienestam ziņojumus un paziņoja kādā apmērā sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "/NosaukumsA/" valsts budžetā ir jāveic valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, taču kā uzņēmuma vadītājs, pilnā apmērā neveica maksājumus valsts budžetā paša aprēķināto iemaksu apmērā, Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtajos paziņojumos noteiktajos termiņos, un konkrēti:

- līdz 2017.gada 30.jūnijam neveica paša aprēķinātās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas valsts budžetā 2081.06 *euro* apmērā par 2017.gada maiju, tā radot šīs nodevas parādu 1992.37 *euro*,
- līdz 2017.gada 31.jūlijam neveica pilnā apmērā paša aprēķinātās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas valsts budžetā

1604.71 *euro* apmērā par 2017.gada jūniju, bet veica 500 *euro* iemaksu valsts budžetā, tā radot šīs nodevas parādu 3100.10 *euro*,

- līdz 2017.gada 31.augustam neveica pilnā apmērā paša aprēķinātās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas valsts budžetā 1487.72 *euro* apmērā par 2017.gada jūliju, bet veica 300 *euro* iemaksu valsts budžetā, tā radot šīs nodevas parādu 4091.23 *euro*,
- līdz 2017.gada 29.septembrim neveica paša aprēķinātās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas valsts budžetā 1704.45 *euro* apmērā par 2017.gada augustu, tā radot šīs nodevas parādu 5795.68 *euro*,

pēc kā pārtrauca iesniegt Valsts ieņēmumu dienestam ziņojumus par valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksām un līdz 2017.gada 23.oktobrim radīja Valsts sociālo apdrošināšanas obligāto iemaksu parādu 5795.68 *euro* apmērā.

Turklāt, /pers. A/ nepildīja Ministru Kabineta 2016.gada 20.decembra noteikumu Nr.836 "Noteikumi par uzņēmējdarbības riska valsts nodevu 2018.gadā" 2. un 3.punktu prasības, kas nosaka, ka valsts nodevas apmērs pārskata mēnesī ir 0,36 *euro* un darba devējs valsts nodevu aprēķina par katru darbinieku, ar kuru nodibinātas darba tiesiskās attiecības un par kuru netiek maksāts sezonas laukstrādnieku ienākuma nodoklis, un valsts nodevu par pārskata mēnesi darba devējs samaksā līdz nākamā mēneša piecpadsmitajam datumam. /pers. A/ kā uzņēmuma vadītājs no saimnieciskās darbības rezultātā iegūtās naudas, neizdarīja paša aprēķinātās šī nodoklim pielīdzinātā maksājuma iemaksas valsts budžetā, un konkrēti:

- līdz 2017.gada 15.maijam neveica paša aprēķinātās uzņēmējdarbības riska valsts nodevas 7.92 *euro* apmērā iemaksu par 2017.gada aprīli, tā radot šīs nodevas parādu uz 2017.gada 31.maiju 0.08 *euro,*
- līdz 2017.gada 15.jūnijam neveica paša aprēķinātās uzņēmējdarbības riska valsts nodevas 13.68 *euro* apmērā iemaksu par 2017.gada maiju, tā radot šīs nodevas parādu uz 2017.gada 30.jūniju 13.76 *euro,*
- līdz 2017.gada 17.jūlijam neveica paša aprēķinātās uzņēmējdarbības riska valsts nodevas 14.04 *euro* apmērā iemaksu par 2017.gada jūniju, tā radot šīs nodevas parādu uz 2017.gada 31.jūliju 27.80 *euro,*
- līdz 2017.gada 15.augustam neveica paša aprēķinātās uzņēmējdarbības riska valsts nodevas 9.00 *euro* apmērā iemaksu par 2017.gada jūliju, tā radot šīs nodevas parādu uz 2017.gada 31.augustu 36.80 *euro,*
- līdz 2017.gada 15.septembrim neveica paša aprēķinātās uzņēmējdarbības riska valsts nodevas 10.08 *euro* apmērā iemaksu par 2017.gada augustu, tā radot šīs nodevas parādu uz 2017.gada 30.septembri 46.88 *euro,*

tā līdz 2017.gada 23.oktobrim radot uzņēmējdarbības riska nodevas parādu 46.88 *euro* apmērā.

Turklāt, /pers. A/ nepildīja 2012.gada 29.novembra likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 119.panta pirmās un ceturtās daļas prasības, kas uzlika pienākumu par taksācijas periodu aprēķināto nodokli iemaksāt valsts budžetā 23 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām, kā arī ja persona izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, nodokli, kas aprēķināts par taksācijas periodu, kurā šī persona ir izslēgta no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra, iemaksā valsts budžetā 23 dienu laikā pēc izslēgšanas no Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra. /pers. A/ sistemātiski iesniedza Valsts ieņēmumu dienestam pievienotās vērtības nodokļa deklarācijas un paziņoja kādas pievienotās vērtības nodokļa summas sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "/NosaukumsA/" ir jāiemaksā valsts budžetā no darījumiem, kas veikti laika posmā no 2017.gada 1.maija līdz 2017.gada 30.septembrim, taču kā uzņēmuma vadītājs neveica paša aprēķinātos šī nodokļa maksājumus valsts budžetā, šajā likumā noteiktajos termiņos, un konkrēti:

- līdz 2017.gada 20.jūlijam neveica paša aprēķinātā pievienotās vērtības nodokļa par 2017.gada jūniju iemaksu 344.63 *euro* apmērā, tā radot šī nodokļa parādu uz 2017.gada 31.jūliju 344.12 *euro,*
- līdz 2017.gada 21.augustam neveica paša aprēķinātā pievienotās vērtības nodokļa par 2017.gada jūliju iemaksu 304.83 *euro* apmērā, tā radot šī nodokļa parādu uz 2017.gada 31.augustu 648.94 *euro,*
- līdz 2017.gada 20.septembrim neveica paša aprēķinātā pievienotās vērtības nodokļa par 2017.gada augustu iemaksu 747.98 *euro* apmērā, tā radot šī nodokļa parādu uz 2017.gada 30.septembri 747.98 *euro,*
- līdz 2017.gada 5.oktobrim neveica paša aprēķinātā pievienotās vērtības nodokļa par 2017.gada septembri iemaksu 26525.20 *euro* apmērā, tā radot šī nodokļa parādu uz 2017.gada 31.oktobri 27273.20 *euro,*

tā /pers. A/ līdz 2020.gada 23.oktobrim radīja pievienotās vērtības nodokļa parādu 27 273.20 *euro* apmērā.

Laikā, kad /pers. A/ rīcības rezultātā viņa vadītajai sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "/NosaukumsA/" radās un pieauga viņa aprēķināto valsts budžetā maksājamo nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu parāds, šī uzņēmuma rīcībā bija pietiekoši finanšu līdzekļi – nauda – nepieciešamo iemaksu veikšanai, par ko liecina uzņēmuma norēķinu kontā Nr./konta numurs/ AB /Nosaukums C/, laika posmā no 2017.gada 21.marta līdz 2017.gada 22.septembrim fiksētā naudas plūsma 1 055 444.65 *euro* apmērā, kas liecina par uzņēmuma aktīvu saimniecisko darbību.

Rīkojoties pēc saviem ieskatiem ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību "/NosaukumsA/" rīcībā esošo naudu un to novirzot šī uzņēmuma darbības nodrošināšanai, pretēji normatīvo aktu prasībām, noteiktajos termiņos un pilnā apmērā neveicot normatīvajos aktos noteikto nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksu valsts budžetā, /pers. A/ izvairījās no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas kopsummā 35 725.93 *euro*, tā nodarot zaudējumus valstij lielā apmērā.

Tādējādi /pers.A/ izdarīja Krimināllikuma 218.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Cietušais – Valsts ieņēmumu dienests – pirmstiesas procesā pieteica kompensāciju par mantisko zaudējumu 35 725,93 EUR apmērā. Tiesas sēdē cietušā pārstāvis /pers. F/ uzturēja kompensāciju 32 235,93 EUR apmērā. Kompensāciju 3490 EUR apmērā cietušā pārstāvis atsauca un paskaidroja, ka šo summu apsūdzētais ir labprātīgi samaksājis.

R e z o l u t

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 527., 528., 529., 530.pantu, tiesa

n o s p r i e

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 218.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 10 (decmit) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas, atņemot tiesības uz visu veidu komercdarbību uz 2 (diviem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu brīvības atņemšanas sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 10 (desmit) mēnešiem un sodu neizpildīt, ja pārbaudes laikā /pers. A/ neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs krimināsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

Nosacīti notiesātā pārraudzību uzdot Valsts probācijas dienesta Rīgas Austrumu reģiona teritoriālajai struktūrvienībai.

Pamatojoties uz Latvijas Sodu izpildes kodeksa 155.panta pirmās daļas 1.punktu /pers. A/ noteikt pienākumu desmit darba dienu laikā no tiesas sprieduma spēkā stāšanās dienas pieteikties Valsts probācijas dienesta Rīgas Austrumu reģiona teritoriālajā struktūrvienībā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij kompensāciju par mantisko zaudējumu 32 235,93 EUR (trīsdesmit divus tūkstošus divsimt trīsdesmit piecus *euro*, 93 centus).

Kaitējuma kompensācija ieskaitāma Valsts budžeta kontā LV67TREL1060001239900, maksājuma saņēmējs Valsts kase, reģistrācijas numurs 90000050138, BIC kods TRELLV22. Maksājuma mērķis – krimināprocesa numurs.

Noteikt termiņu kaitējuma kompensācijas labprātīgai samaksai 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Prokurors, apsūdzētais, cietušais, aizstāvis vai pārstāvis 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā pēc tam, kad beidzas termiņš lūguma iesniegšanai par pilna sprieduma sastādīšanu un lūgums nav iesniegts.

Tiesnesis (personiskais paraksts) A.Feldmanis